

Yttrande

2016-03-09

Yttrande avseende: Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Yttrandet avges på eget initiativ från forskare och doktorander verksamma inom socialt arbete och utbildningsvetenskap. Se slutet av dokumentet för komplett lista på de undertecknade.

Sammanfattning

Regeringen har genom lagrådsremissen presenterat en rad restriktioner som i första hand kommer att drabba asylsökande som kommer till Sverige just nu, men som även på sikt kommer att påverka de berörda myndigheter vars uppdrag det är att handlägga dessa ärenden.

- Enligt förslaget ska möjligheten att beviljas uppehållstillstånd som övrig skyddsbehövande helt tas bort. Vi är kritiska till detta då det för den grupp som har kunnat beviljas uppehållstillstånd genom denna paragraf, nu blir svårare att få skydd.
- Enligt förslaget ska asylsökande som beviljas uppehållstillstånd som konventionsflyktingar eller alternativt skyddsbehövande få tidsbegränsade uppehållstillstånd, under tre respektive ett år. Vi är mycket kritiska till detta, då det både innebär svårigheter att etablera sig i Sverige och negativa konsekvenser för framförallt barns hälsa och sociala situation. Det innebär även en ökad administration vilket innebär högre arbetsbelastning för berörda myndigheter.
- Enligt förslaget ska rätten till familjeåterförening inte omfatta konventionsflyktingar eller alternativt skyddsbehövande som har tillfälliga uppehållstillstånd. Vi är mycket kritiska till detta, då det bryter mot en rad internationella konventioner och grundläggande rättigheter samt strider mot principen om barnets bästa.

Vi föreslår i samtliga fall att förslagen helt tas bort från lagförslaget, alternativt att de omformuleras så att barn undantas från tillämpningen. Vi ser framförallt med stor oro på effekterna av begränsningar av rätten till familjeåterförening, då det är en allvarlig inskränkning av grundläggande mänskliga rättigheter.

Övergripande kommentarer

De forskare inom ämnet socialt arbete, som undertecknat remissförslaget, vill härmed på eget initiativ lämna remiss på regeringens lagförslag gällande begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Socialt arbete är ett forskningsfält som knyter an till för lagförslaget relevanta frågor, såsom migrationsprocessers inverkan på människors liv, viktiga aspekter av flyktningmottagandet samt omständigheter som rör barn i asylprocessen. Vi har därför sett det som viktigt att vår kunskap och erfarenhet kommer riksdagen och regeringen till del inför beslut om detta lagförslag.

Lagförslaget innehåller ett antal punkter som sammantaget syftar till att försvåra för människor att ansöka om och beviljas asyl i Sverige samt att återförenas med familjemedlemmar. Denna ambition är varken etiskt försvarbar eller förenlig med de internationella konventioner som Sverige har åtagit sig att följa (exempelvis rätten till asyl i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna artikel 14, rätten till familjeliv i Europakonventionens artikel 8 och barns rätt till sina föräldrar i artikel 9 och 10 i FN:s konvention om barns rättigheter) och vi ställer oss därför starkt kritiska mot lagförslagets grundläggande syfte. Det är sant att Sverige har mött utmaningar i och med den globala flyktingsituationen, men Sveriges situation är på intet sätt unikt och det är fortfarande, ur ett internationellt perspektiv, en mycket liten andel av världens flyktingar som söker sig hit. Grannländerna kring de krigsdrabbade, flyktingproducerade länderna är däremot hårt belastade och behöver avlastning omgående. Ett konstruktivt lagförslag hade riktat fokus på dessa globala utmaningar istället för en protektionistisk strävan att hålla människor på flykt borta från just Sverige.

Under följande rubriker redogörs vår kritik gällande de delar i lagförslaget som har tydligast koppling till området socialt arbete.

Skyddsstatusförklaring – Övrigt skyddsbehövande

3 § Bestämmelsen om övrig skyddsstatusförklaring i 4 kap. 3 a § andra stycket utlänningslagen (2005:716) ska inte tillämpas.

4 § Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ska inte beviljas en utlänning som är övrig skyddsbehövande.

I Utlänningslagen som den är utformad idag, finns det tre grunder för uppehållstillstånd för skyddsbehövande. De första två, flyktingstatus och alternativt skyddsbehövande, är definitioner från 1951 års konvention om flyktingars rättsliga ställning respektive EU:s skyddsgrundsdirektiv. Den tredje kategorin, övrigt skyddsbehövande, är konstruerad som en alternativ eller subsidiär skyddsstatus och omfattar enligt 2 a § Utlänningslagen personer som:

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller
2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

I och med ändringar i Utlänningslagen 2006, togs den tidigare definitionen humanitära skäl bort (utlänningslag [1989:529] 2 kap. 4 § 1 st. p. 5). Definitionen gällande övriga skyddsbehövande breddades för att omfatta de som tidigare beviljats uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl. I Sverige har under många år betydligt fler asylsökande beviljats uppehållstillstånd som övriga skyddsbehövande, eller på så kallad humanitär grund, än som flyktingar. En av anledningarna till att övrigt skyddsbehövande formulerades, var för att komma ifrån det tidigare kritiserade begreppet humanitära skäl, som ofta ansågs vara vag och användes som en lösning när människor ansågs ha skyddsbehov, men dessa inte var direkt kopplade till individen i tillräcklig utsträckning.

Kategorin skyddsbehövande i övrigt i den nya utlänningslagen utökades därför till att omfatta, utöver personer som flytt från väpnade konflikter, även personer som lämnat sina hemländer av andra skyddsrelaterade skäl. Bestämmelsen formulerades så att den utöver väpnad konflikt även tar upp välgrundad fruktan för allvarliga övergrepp på grund av "andra svåra motsättningar" i hemlandet som en möjlig skyddsgrund. (Stern 2010)

Enligt Rebecka Thorburn Stern, docent i folkrätt, har Migrationsverket redan inledningsvis i implementeringen av den nya Utlänningslagen från 2006, saknat kunskap om hur centrala begrepp i den internationella humanitära rätten ska användas, och användningen av kategorin övrigt skyddsbehövande har således också mött kritik snarlik den som riktades mot humanitära skäl. Framförallt handlar kritiken om att människors asylskäl inte i tillräcklig grad erkänns och att orimligt höga krav på personlig förföljelse ställs, vilket drabbar människor som flyr från krig men varken betraktas som alternativt skyddsbehövande eller har ett uttalat hot riktat mot sin person.

I Sverige har vi en relativt strikt tolkning av lagens samtliga skyddsparagrafer jämfört med t.ex. andra EU-länder vilket lämnar vissa grupper av asylsökande utanför de två kategorierna konventionsflykting och alternativt skyddsbehövande (konventionsflyktingar riskerar genom detta att betraktas som alternativt skyddsbehövande eller skyddsbehövande i övrigt och alternativt skyddsbehövande som skyddsbehövande i övrigt). Möjligheten till skydd för personer som tillhör en utsatt grupp och som fruktar att utsättas för allvarliga övergrepp, exempelvis till följd av svåra motsättningar i hemlandet, har inneburit att vissa ensamkommande barn har kunnat beviljas skydd genom grunden övrigt skyddsbehövande eller synnerligen/särskilt ömmande skäl. Det handlar inte minst om barn från Afghanistan, som i många fall har vuxit upp på flykt i grannländerna och som löper risk att såväl utsättas för övergrepp som att tvångsrekryteras till väpnade grupper¹. Att ta bort möjligheten till uppehållstillstånd för dessa barn, innebär att de således måste få avslag och utvisas från Sverige tillbaka till hemlandet. I de afghanska barnens fall, är det känt att många saknar nätverk i Afghanistan, vilket gör dem än mer utsatta. Att verkställa dessa utvisningar har hittills visat sig mycket svårt, med följden att en stor grupp barn kommer att befinna sig i Sverige utan uppehållstillstånd och de rättigheter som andra barn har.

För att en sådan situation inte ska uppstå, föreslår vi två alternativa tillvägagångssätt:

1. Att grunden övrigt skyddsbehövande såsom den är formulerad idag behålls även efter lagändringen.
2. Att en omformulering av 3 och 4 §§ i lagrådsremissen görs så att barn (personer under 18 år) undantas från förändringen och fortsatt kan beviljas uppehållstillstånd som övrigt skyddsbehövande.

---

¹¹ Sveriges Radio rapporterade bl a om detta 2015-10-23, ”Iran skickar afghanska barn att kriga i Syrien”. (Hamidi-Nia & Ekman, 2015).

Tidsbegränsade uppehållstillstånd

5 § Ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat.

Praxis i Sverige har under många år varit att bevilja permanenta uppehållstillstånd till asylsökande. 1995, i samband med kriget på Balkan, beviljades en kort period tillfälliga uppehållstillstånd om sex månader till asylsökande. Det var första gången i svensk historia som asylsökande gavs tidsbegränsade uppehållstillstånd som sedan skulle omprövas (Slavnić 1998). Sedan dess har andelen asylsökande som beviljats permanenta respektive tillfälliga uppehållstillstånd varierat, men huvudregeln har varit att asylsökande ska beviljas permanenta uppehållstillstånd.

Det aktuella förslaget syftar till att minska antalet beviljade permanenta uppehållstillstånd för att på sikt minska ”attraktiviteten” och därmed asylinvandringen till Sverige. Tanken är att krig som det i Syrien kommer att ta slut och att flyktingar därifrån då kan återvända. Denna önskan delas säkerligen av många flyktingar, men erfarenhet visar att länder som har drabbats hårt av krig behöver mycket lång tid för att bygga upp säkerhet och infrastruktur och detta gör att många som ofrivilligt emigrerar aldrig flyttar tillbaka till sina hemländer. Tankefiguren bakom tillfälliga uppehållstillstånd måste betraktas som en teoretisk konstruktion som bygger på premisser som är helt felaktiga och i praktiken får mycket allvarliga konsekvenser för såväl de berörda individerna som samhället i stort. Vidare genomsyras det av en verklighetsfrånvärd människosyn; att människor ska ha kraft och förmåga att bryta upp sina liv och börja om på nytt ett stort antal gånger utan mycket stora individuella och samhälleliga kostnader. Det står vidare i bjärt kontrast till mål om snabbare integration.

Då Sverige har tidigare erfarenhet av tidsbegränsade uppehållstillstånd, finns det också kunskap och erfarenheter av hur detta har påverkat flyktingars möjligheter och incitament till etablering i samhället.

Beroende på om invandringen är tillfällig eller permanent kommer personer ha olika incitament för att lära sig språk, utbilda sig, skaffa ett långsiktigt boende och etablera sig på arbetsmarknaden. Man skulle kunna säga att permanent uppehållstillstånd höjer den förväntade avkastningen av investeringar i humankapital. Flyktingar som bara får tillfälligt uppehållstillstånd befinner sig i en mycket osäker situation. De har inte möjlighet att planera sitt liv långsiktigt, och har därför både svaga förutsättningar och incitament till framgångsrik

integration i mottagarlandet. Problemen är inte heller begränsade till endast tiden med tillfälligt uppehållstillstånd, utan det tillfälliga uppehållstillståndet kan ge permanenta skadeverkningar på integrationsprocessen. (Rehbinder 2015).

I den politiska debatten lyfts ofta de negativa effekterna för möjlighet till integration fram i samband med tillfälliga uppehållstillstånd. Detta är en allvarlig fråga och bör tas i beaktande.

Vi ser dock den största faran utifrån hälsoaspekter (psykiska såväl som fysiska) och sociala konsekvenser som tillfälliga uppehållstillstånd för med sig. Vi ser särskilt med oro på barns situation i asylprocessen om de ensamma eller tillsammans med sina familjer hamnar i sådana utdragna processer där de beviljas tillfälliga uppehållstillstånd och ska leva med den ständiga rädslan och beredskapen för att utvisas tillbaka till hemlandet. Enligt Socialstyrelsen har det vid en genomgång av tjugotvå studier som omfattade 3 003 barn från ett 40-tal länder påvisats en förekomst av posttraumatiskt stressyndrom på 19–54 procent och depression på 3–30 procent redan vid permanenta uppehållstillstånd (Socialstyrelsen 2015). Alla barn behöver trygghet, stabilitet och förutsägbarhet, men detta gäller särskilt för barn som har upplevt trauman och uppslitande erfarenheter, separationer och våld. För att återhämta sig och läka behöver de en trygg hemmiljö där de har tillgång till stabila vuxna. Tillfälliga uppehållstillstånd står i direkt konflikt med dessa behov. Här blir det tydligt att lagstiftaren prioriterar politiska vinster kortsiktigt före barns välmående och grundläggande rättigheter. Det här är barn som – om skyddsbehovet kvarstår – kommer att bli en del av det svenska samhället. Det bör vara en självklar ambition att få dem att känna sig välkomna här, att det här är en säker plats där de kan landa och tillsammans bygga upp en ny tillvaro.

Utifrån vår koppling till det sociala arbetets praktik ser vi vidare en problematik i administrationen av de tillfälliga uppehållstillstånden, då detta skulle medföra en väsentligt ökad arbetsbelastning, framförallt för handläggare på Migrationsverket, men även för andra yrkesgrupper. Migrationsverket har som sagt tidigare erfarenhet av tidsbegränsade uppehållstillstånd, bland annat under 90-talet gällande flyktingar från fd Jugoslavien och på 2000-talet gällande flyktingar från Somalia. Om detta sa Fredrik Bengtsson, Migrationsverkets presschef till SVT:

Då var vi tvungna att göra en ny utredning. Det blev en lång process, efter att man har befunnit sig i Sverige en ganska lång tid. Och i slutändan beviljades en majoritet av dem som hade tillfälliga uppehållstillstånd permanenta tillstånd ändå. (Sälö 2014)

Hur ska socialt arbete bedrivas med familjer som endast vistas här tillfälligt? Vilka insatser är värda att satsa på, exempelvis i form av boende, arbete och utbildning och vilka förväntningar kan ställas på personerna gällande exempelvis att bli självförsörjande? Tidigare forskning visar att barn som far illa i asylsökande familjer ibland inte beviljas de insatser som de skulle kunna vara i behov av, för att socialtjänsten bedömer att det skulle vara mer skadligt för barnen att påbörja ett behandlingsarbete som sedan skulle avbrytas av en utvisning, än att inte få behandling alls (Backlund & Malmsten, 2013). Det här exempel på hur en sådan här lagstiftning skulle riskera att komplicera ärendehandläggning inom Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Socialtjänsten.

Enligt Migrationsverkets statistik var det i januari 2016 1099 flyktingar som beviljades uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande och 670 som konventionsflyktingar. Med den nya lagen innebär det att den förstnämnda gruppen ska få sina ärenden omprövade varje år och den sistnämnda var tredje år, vilket innebär en väldigt stor ökning av arbetsbelastningen för berörda myndigheter, som redan idag är hårt ansträngda. Kan kvaliteten i arbetet förväntas hålla den standard den bör, eller blir de upprepade prövningarna slentrianmässiga? Kan upprepade prövningar leda till att fler beviljas uppehållstillstånd, men med lägre kvalitet på prövningarna, lägre grad av rättssäkerhet i processen och i slutänden en uppluckrad syn på den grundläggande rättigheten till skydd och med en än högre grad av ovisshet inblandat?

Vår rekommendation till lagstiftaren är att omformulera lagförslaget så att hänsyn tas till principen om barnets bästa. Vi föreslår följande:

1. Att 5 § i lagförslaget stryks i sin helhet
2. Att åtminstone barn (personer under 18 år) samt deras familjer om de befinner sig i Sverige tillsammans, undantas från det.

Begränsningar av anhöriginvandring

7 § Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § utlänningslagen ska inte beviljas om den person som utlänningsen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 §.

8 § Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 eller 3 a § utlänningslagen (2005:716) ska inte beviljas om den person som utlänningsen återoppar anknytning till är en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 §.

Vår starkaste kritik mot lagförslaget gäller dessa två punkter, som syftar till att begränsa möjligheterna för anhöriga till flyktingar och skyddsbehövande i övrigt att få uppehållstillstånd till Sverige.

I Sociala Missionens rapport Familjeåterförening – en (o)möjlighet görs följande summering av rättsläget:

Den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) utgör sedan den 1 januari 1995 svensk lag. I artikel 8 i konventionen regleras skyddet för privat- och familjelivet. (...)

[EU:s familjeåterföreningsdirektiv] började gälla i Sverige 2003. Direktivet reglerar rätten till familjeåterförening för familjemedlemmar till de tredjelandsmedborgare som är flyktingar och som vistas lagligen inom EU. Direktivet innehåller både obligatoriska och fakultativa regler. I direktivet anges en miniminivå för rätten till familjeåterförening vilket betyder att det inte finns något som hindrar medlemsländerna från att anta förmånligare regler för rätt till familjeåterförening (artikel 3 p. 5). Direktivets fakultativa bestämmelser får därför närmast ses som rekommendationer för medlemsländerna. För att omfattas av direktivets bestämmelser om rätt till familjeåterförening ska anknytningspersonen ha ett uppehållstillstånd med en giltighetstid på minst ett år och ha välgrundade utsikter att få ett permanent sådant (artikel 3). Direktivet föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att bevilja uppehållstillstånd för kärnfamilj (artikel 4). När det gäller polygama hushåll ska inte uppehållstillstånd beviljas för ytterligare en make om anknytningspersonen redan bor tillsammans med make. Direktivet ger vidare en rätt till familjemedlemmar till ensamkommande flyktingbarn (artikel 10 p.3). (...)

Enligt artikel 9 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska ett barn inte skiljas från sina föräldrar mot sin vilja, om det inte är nödvändigt för barnets bästa. Ett barn har med andra ord en rätt till sina föräldrar, vilket också slås fast i artikel 7 (rätt till vetskap om sina föräldrar och få omsorg av dem). Barnkonventionen är också tydlig med att det är föräldrarna som har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling (artikel 5). Enligt

artikel 10 har inte barn en absolut rätt till återförening med en förälder som har bosatt sig i ett annat land, till exempel på grund av förföljelse och trakasserier. Det barnet har rätt till är att få sin ansökan om återförening med föräldern/föräldrarna behandlad på ett positivt, humant och snabbt sätt.¹⁷ "Positivt" innebär inte per automatik att barnet ska få återförenas med föräldern i det land där föräldern är. Det innebär att man vid behandlingen ska se till barnets bästa, lyssna på barnets åsikt och inte applicera för restriktiva regler för att godkänna ansökan om återförening. FN:s kommitté för barnets rättigheter har uttryckt stor oro inför en ökad användning av restriktioner för återföreningar mellan barn och föräldrar. Flera av dessa restriktioner (till exempel att undanta barn mellan 16 och 18 år, utkrävande av medborgarskap eller försörjningskrav för att få ta sin familj till landet) är direkt kränkningar av barnkonventionen. "Human" betyder att helhetsbilden av barnets situation ska beaktas, själva förfarandet ska vara humant och säkerställa barnets värdighet samt att barnet inte ska utsättas för utredningar som kan skada barnet. "Snabbt" innebär att behandlingen av en ansökan om familjeåterförening bör ske så skyndsamt som möjligt. Detta för att säkerställa att barnet inte lider men av att utredningen drar ut på tiden och för att tidsbegreppet för barn ofta ses som längre än det gör för vuxna. När ett beslut om familjeåterförening ska fattas är det viktigt att inte bara ta artikel 9 och 10 i barnkonventionen i beaktande, utan även övriga relevanta artiklar i konventionen, framförallt grundprinciperna om icke-diskriminering (artikel 2), rätt till liv och utveckling (artikel 6), att barnets bästa ska komma i främsta rummet (artikel 3) och barnets rätt att komma till tals (artikel 12). Barnkonventionen ska ses som en helhet och i beslut som rör barn kan man inte bara beakta enskilda artiklar utan måste se till hela konventionen och dess anda.

Om samtliga konventionsflyktingar och alternativt skyddsbehövande kommer att beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd, såsom förslaget lyder, och om personer med tillfälliga uppehållstillstånd inte ska kunna återförenas med sina familjer, då innebär det att nästan ingen flykting som kommer till Sverige ska kunna återförenas med sin familj. Lagförslaget undantar inte barn eller andra särskilt utsatta familjemedlemmar.

Principen om familjens enhet utgör en mänsklig rättighet och är fast förankrad i folkrätten. Den kommer till uttryck på olika sätt i och med Sveriges internationella åtaganden. Principen kodifierades genom artikel 16.3 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, i vilken det framgår att familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och

har rätt till samhällets och statens skydd.² Därutöver inryms rätten till skydd för familjelivet i FN:s internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter³, FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter⁴, Kvinnokonventionen⁵ och Barnkonventionen⁶. I Europeiska unionens rättighetsstadga (Rättighetsstadgan) markeras betydelsen av varje människas rätt till sin familj även inom den europeiska rätten. Utöver detta finns rätten till skydd för familjeliv tydligt fastslagen i artikel 8 i den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Europakonventionen är inkorporerad i svensk lag och är därigenom bindande för svenska domstolar och myndigheter.

Vår bedömning är att lagförslaget strider mot FN:s konvention om barnets rättigheter, EU:s familjeåterföreningsdirektiv samt den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna.

Vi vill under den här rubriken poängtera att många anhöriga till flyktingar själva har skyddsskäl och hade troligtvis beviljats skydd på samma grund som anknytningspersonen om de hade kommit till Sverige. Som lagstiftaren känner till, saknas det idag lagliga och säkra vägar till Europa för människor som flyr undan krig och förföljelse. De allt svårare reglerna gällande visering, med transportörsansvar och hårt patrullerade gränser, har skapat en marknad för flyktingsmugglare. Deras resvägar är mycket dyra och farliga. Enligt FN:s barnrättsbyrå Unicef dör dagligen två flyktingsbarn på Medelhavet (Unicef 2016). Många familjer väljer därför, om de kan, att lämna sina barn hos anhöriga eller andra vuxna i flyktingläger eller tillfälliga bosättningar i de angränsande länderna. Detta görs med vetskapen om att barnen har rätt att återförenas med sina föräldrar så snart föräldrarna har beviljats asyl, för att bespara barnen den livsfarliga resan. Det regeringens lagförslag kommer att resultera i är att ett okänt antal, men möjligtvis tusentals, barn separeras från sina föräldrar och lämnas i mycket farliga och sanitärt undermåliga situationer. Den hittills enda säkra resväg till Europa och Sverige för dessa personer kommer att försvinna och det enda alternativet som kommer att återstå är flyktingsmugglare.

---

² Se även kap. 6 i UNHCR:s handbok och artikel 23 i skyddsgrundsdirektivet.

³ Se bl.a. artikel 10.

⁴ Se bl.a. artikel 23.

⁵ Se bl.a. artikel 5 och 16.

⁶ Se bl.a. artikel 10.

Vår rekommendation till lagstiftaren är att omformulera lagförslaget så att hänsyn tas till principen om barnets bästa och flyktingars rätt till familjeliv. Vi föreslår följande tre alternativ, i rangordning såsom de står:

1. Att 7 och 8 §§ i sin helhet stryks från lagförslaget.
2. Att i enighet med EU:s familjeåterföreningsdirektiv bevilja tillfälliga uppehållstillstånd även till anhöriga så att familjeåterförening blir möjligt.
3. Att åtminstone barn (personer under 18 år) undantas från lagförslaget så att de kan återförenas med sina föräldrar, oavsett om barnet eller föräldern är anknytningsperson, så länge som det tillfälliga uppehållstillståndet gäller.

Undertecknas

Ingrid Höjer, professor i socialt arbete

Ulla-Carin Hedin, professor emerita i socialt arbete

Kerstin Von Brömssen, professor i utbildningsvetenskap

Hanna Wikström, docent i socialt arbete

Lena Sawyer, docent i socialt arbete

Charlotte Melander, universitetslektor i socialt arbete

Majsa Allelin, doktorand i socialt arbete

Matti Virehag, doktorand i socialt arbete

Tua Hassling, doktorand i socialt arbete

Baharan Kazemi, doktorand i socialt arbete

Referenser

Backlund, Å. Malmsten, J. (2013). *Barnets bästa? En studie om asylsökande barn i socialtjänstens barnavård*. UNICEF

Hamidi-Nia, G., Ekman, I. (2015) *Sverige skickar afghanska barn att kriga i Syrien*. Sveriges Radio, publicerat 2015-10-23, hämtat 2016-03-08.
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6285468>

Stern, Rebecca (2008) *Ny utlänningslag under lupp*. Stockholm: Svenska Röda Korset.

Stern, Rebecca (2010). *Skyddsbehövande i övrigt - ett svårtolkat begrepp?*. I Björn Fryklund, Anna Lundberg (red.) *Asylsökande i Sverige*, Malmö: Malmö University. 146-169

Rehbinder, Caspian (2015) *Tillfälliga uppehållstillstånd*, Migro. <http://migro.se/wp-content/uploads/2015/02/Tillf%C3%A4lliga-uppeh%C3%A5llstillst%C3%A5nd.pdf>

Socialstyrelsen (2015), *Psykisk ohälsa hos asylsökande och nyanlända migranter Ett kunskapsunderlag för primärvården*.
<https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19664/2015-1-19.pdf>

Sociala missionen, *Familjeåterförening - en (o)möjlighet* <http://socialamissionen.se/wp-content/uploads/2014/01/Familje%C3%A5terf%C3%B6rening-en-om%C3%B6jlighet.pdf>

Salö, Freja (2014). *KD:s förslag ger mer arbete för Migrationsverket*, SVT Nyheter, publicerat 2014-12-19, hämtat 2016-03-04 <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/kd-s-forslag-ger-mer-arbete-for-migrationsverket>

Unicef (2016). *Varje dag dör två barn på medelhavet*. Publicerat 2016-02-26, hämtat 2016-03-04 <https://blog.unicef.se/2016/02/22/varje-dag-dor-tva-barn-pa-medelhavet/>